

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Bréda-majori kastélypark

Utoljára módosítva: 2013-08-16 09:36:37

Megye: Békés

Községhatár: Lökösháza

A terület kiterjedése: 2.3793 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1989

GPS koordináták: 46.447334, 21.240799

Felmérést végző személy(ek) neve: Csíder Ibolya, Molnár Géza, Sallai Róbert Benedek

E-mail címe(k): info@nimfea.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A Lökösháza előtti úton balra, egy körülbelül 600 méteres bekötőúton lehet eljutni a Bréda-majorban álló kastélyig. Itt található a valószínűleg 1810 körül Vásárhelyi János, Arad vármegye alispánja által építtetett kastély, amelyet Palladio által művelt reneszánsz stílusnak megfelelően alakítottak ki. Másik lehetőség: A települést Elek irányában az Eleki úton kell elhagyni, a falu határától kb 600 méterre lesz jobbra egy bekötőút (az első jobbra kanyarodási lehetőség). Ezen a bekötőúton kell haladni tovább és kb 1-1,2 kilométer után lesz bal oldalon a kastély bejárata. (segítség: a bekötőút átmegy egy éren és egy vasúti sínen is.). A kastélypark nem régi (2 éven belüli) felújítási munkálatai miatt a területen komolyabb marketing tevékenység folyik, így az újonnan kihelyezett táblák nagyban segítik a tájékozódást, hivatalos jellegű "műemlék" közlekedési táblákkal is. A közeljövőben további fejlesztés várható a kitáblázás terén.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):
A kastély és kastélypark egy példaértékű pályázati fejlesztéssel, innovatív idegenforgalmi kínálatként nyílt meg 2013 májusának végén egy több éve folyó felújítási munka eredményeként. A kastélyról: "A Vásárhelyi János Arad megyei alispán által egy kisebb homokdombra 1810-ben építtetett, s azóta részben átalakított empire stílusú Vásárhelyi-Bréda-kastély, a vicenzai Villa Capra Rotonda utánérzése. Az 1948-as lakosságcsere alatt a komornyik, nevezett Leszko és a felesége a kastélyban található valamennyi értéktárgyat ellopva, valósággal kifosztották a kastélyt. A fellelhető vasúti szállítójegyzékek alapján, csak az "egyéb vagyontárgyak" 6 azaz hat vagonnyi mennyiséget foglaltak magukban. Később a hátramaradt Leszko rokonok a még mozdítható "értékeket" (mestergerendák az istállók födémzetéből és más hasonló értéktárgyak) is kivitték magukkal Csehszlovákiába. Az azóta eltelt időben a kastélynak a Bánkúti Állami Gazdaság majd a Mezőhegyesi Mezőgazdasági Kombinát volt a tulajdonosa és irodaházként működött. Miután eladták a Kevermesi termelőszövetkezetnek és ezt követően több tulajdonosa is volt, teljesen leromlott az állapota. A kastély ma már csak rom, valószínűleg soha sem lesz helyreállítva. A környező kastélyparkot kivágták. Néhány fa még maradt. A hajdani 20-25 évvel ezelőtti környezetnek szinte nyoma sem maradt." A terület magántulajdonban van, egy nonprofit Kft. működteti a létesítményt, és habár a parkgondozás nyilván járt némi természetpusztítással, azon kevés esetek egyike, ahol ez elfogadható mértékű volt, és valóban egy komoly érték megőrzését szolgálta. A kastély felújításával hazai és külföldi idegenforgalmat egyaránt céloz, részben a gyulai idegenforgalmi kínálat bővülését eredményezte.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

% Erdő

% Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

100 % Egyéb

80% parkosított terület és 20% urbanizált terület

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

P6

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: parkosítás, idegenforgalom

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Nincs

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

Nemzeti Ökológiai Hálózat – ökológiai folyosó

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Szarvasbogár (*Lucanus cervus*) Hyla arborea (zöld levelibéka) *Lanius collurio* - tövisszűrő gébics: terület költőfaja 2-3 pár *Accipiter nisus* - karvaly: rendszeresen előfordul a területen, alkalmi költő *Columba palumbus* - örvös galamb: rendszeres költőfaj *Streptopelia decaocto* - balkáni gerle: rendszeres költőfaj *Tyto alba* - gyöngybagoly: rendszeresen előfordul a kastélypadlásra nem sikerült feljutnunk, költése valószínűsíthető *Strix aluco* - macskabagoly: a területen alkalmilag hallható *Asio otus* - erdei fülesbagoly: rendszeresen előfordul a közelben költ *Galerida cristata* - búospacsirta: rendszeres költőfaj *Delichon urbica* - molnárfecske: rendszeres költőfaj *Motacilla alba* - barázdabillegető: rendszeres költőfaj *Troglodytes troglodytes* - ökörszem: rendszeresen előfordul *Erithacus rubecula* - vörösbegy: rendszeres költőfaj *Luscinia megarhynchos* - fülemüle: rendszeresen hallható *Phoenicurus ochruros* - házi rozsdafarkú: rendszeres költőfaj *Turdus merula* - fekete rigó: rendszeres költőfaj *Turdus pilaris* - fenyőrigó: nagyobb számú téli vendég *Sylvia atricapilla* - barátposzáta: rendszeres költőfaj *Phylloscopus collybita* - csilpcsalpfüzike: rendszeresen hallható *Muscicapa striata* - szürke légykapó: rendszeresen előforduló *Parus caeruleus* - kék cinege: rendszeresen előforduló, költőfaj *Oriolus oriolus* - sárgarigó: rendszeresen előforduló *Corvus monedula* - csóka: költőfaj *Corvus frugilegus* - vetési varjú: rendszeres téli vendég *Sturnus vulgaris* - seregély: rendszeresen előforduló költőfaj *Fringilla coelebs* - erdei pinty: rendszeresen előforduló költőfaj *Fringilla montifringilla* - fenyőpinty: rendszeres téli vendég *Serinus serinus* - csicsörke: : rendszeresen előforduló faj *Carduelis chloris* - zöldike: rendszeresen előforduló költőfaj *Carduelis carduelis* - tengelic: rendszeresen előforduló költőfaj *Pyrrhula pyrrhula* - süvöltő: rendszeres téli vendég *Coccothraustes coccothraustes* - meggyvágó: rendszeresen előforduló faj *Erinaceus europaeus* - keleti sün

5. Egyéb észrevétel

A kastély és kastélypark egymással harmóniában lévő tetszetős, impozáns terület, méltón felújítva. A kastély és annak parkja külterületen található, másodlagos élőhelyek szomszédságában, és miután a kastély életének egy része nyugalommal telik, és a turisztikai terhelés nem egyenletesen magas, így a park az ilyen élőhelyet kedvelő kisemlős énekesmadárfajoknak egyaránt ideális. A terület kulturális része mellett megmaradt egy háborítatlanabb része is, ami szintén ideális költőhely.